

ПЛОВДИВСКИ УНИВЕРСИТЕТ

АКАДЕМИЧНО ИНФОРМАЦИОННО ИЗДАНИЕ

БРОЙ 5(350), година XXIII

10 юни 2005 година

БРЪШЛЯНЕНАТА ЛИГА И АМЕРИКАНСКИЯТ МОДЕЛ НА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ

НА СТР. 8, 9

**НАЦИОНАЛЕН
ФОРУМ
„НАУКАТА В
БЪЛГАРИЯ“**

НА СТР. 2

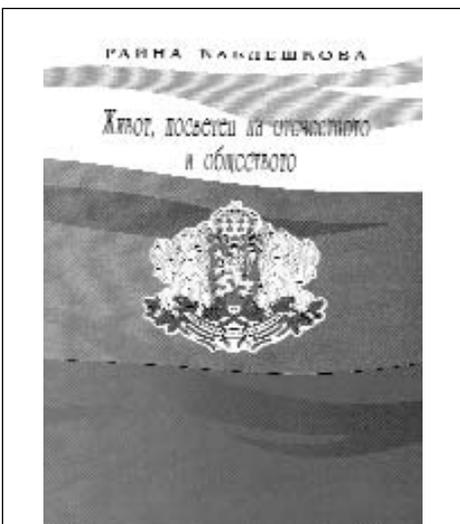
**ДЕНЯТ НА
АКАДЕМИЧНОТО
СЛОВО БЕШЕ
ПОСВЕТЕН
НА СЕН-СИМОН**

НА СТР. 5

**ВЕСТНИК „ПЛОВДИВСКИ
УНИВЕРСИТЕТ“ ОБЯВЯВА
КОНКУРС ЗА НАПИСВАНЕ
НА МАЛКИ ДРАМАТИЧНИ
ФОРМИ**

**Резултатите от
литературния
конкурс**

НА СТР. 11

*За книгата, посветена на видния общественик
Недко КABLEШКОВ – радетел за откриването на
университет в Пловдив, четете на стр. 4.*

**ФИНАНСОВИЯТ
МИНИСТЪР
ГОСТУВА В
УНИВЕРСИТЕТА**

НА СТР. 2

**ФМИ БЕШЕ
ДОМАКИН НА
НАЦИОНАЛНАТА
СТУДЕНТСКА
ОЛИМПИАДА ПО
МАТЕМАТИКА**

НА СТР. 5

В Броя гетемете още:

- Лекция на Весела Лечева събра спортния елит на Пловдив
- Молекулите могат да запомнят, предават и обработват информация
- Седмата научна конференция за студенти и докторанти

ПОСОКИ

Нашата страна отделя около 0,3% от БВП за наука, докато в Европа се влагат 5 пъти повече средства

На 13 и 14 май в София се проведе Национален форум "Науката в България", който бе под патронажа на президента Георги Първанов. В изказването си при откриването президентът направи следните препоръки - запазване и развитие на научния потенциал, повишаване на средствата за наука до 1% от брутният вътрешен продукт (БВП), стимулиране интереса на бизнеса към иновации, трансфер на технологии, за да стане България част от световния технологичен пазар и качествена промяна на наситеността с нови технологии.

По време на форума бяха засегнати още редица проблеми. Председателят на БАН акад. Иван Юхновски отбеляза, че българската наука е 20 пъти по-бедна спрямо страните от Европейския съюз. Сега нашата държава отделя около 0,4% от БВП, докато в Европа се влагат средно 1,93% и се поставя като цел през 2010 г. да достигне 3%.

Истински бум предизвика докладът на проф. д-р Георги Андреев - заместник-ректор на Пловдивския университет по наука и международно сътрудничество. В основата на доклада, изнесен в секция "Държава, общество, наука", бе-

ше част от неговата статия, публикувана във вестник "Пловдивски университет" (брой 4). Посочените от проф. Андреев данни, засягащи принципите или по-скоро липсата на принципи за разпределяне на средствата за наука на българските висши училища, бяха широко цитирани и коментирани от редица национални медии, отразяващи работата на форума. Ще припомним накратко основни моменти от нея - БАН и пет университета - СУ, МУ, ХТМУ, ПУ, ТУ, са основните субекти, заемащи почти целия сегмент от научни изследвания, докато на останалите висши училища и

научно изследователски институти се падат само 5%. В същото време ПУ е сред университетите, на които финансирането от страна на МОН се намалява през последните 4 години, докато средствата на други висши училища се увеличават, макар те да имат много по-малък дял в научните изследвания на България.

В доклада си проф. Андреев засегна и въпроса за окрупняването на висшите училища. Според него това е неизбежна стъпка, която би помогнала ВУ да се адаптират по-лесно към променящата се образователна среда. С това той обяснява и възможността една по-окрупнена образователна институция да отдели повече ресурс за наука и заявява във финала на доклада: "Защо БАН и СУ са единствените научни институции, които правят опит, макар и безуспешен, да се съизмерват с чуждестранни университети, при това в страни, подобни на нашата? Защото са мащабни, защото притежават необходимата критична маса. Въпреки че

те битуват в абсолютно безконкурентна обстановка, в среда, която съвсем не ги подтиква към особено творческо напрежение.

Разбира се, най-добре би било ВУ у нас сами да пристъпят към реформиране, сами да намерят най-подходящите форми за него. Вярвате ли, че това ще се случи? Разбира се не. Защото от една страна има цяла армия от Ректори, Декани и ръководители на катедри, които са взели на въоръжение Закона за автономията и бранят статуквото. Защото от друга страна няма министър с гащи, който да разсече порочния кръг, нито пък досега се намери правилство, което да не угодничи пред научната каста. Затова ние всички ще продължим да си дремем в маранята на ориенталския комфорт, макар вече европейци.

Тогава защо се изказвам? Ами защото все ще се намери един луд, който да изрече истината на глас: "Царят е гол!"

"Пловдивски университет"

Българска фондация "Биоразнообразие" обявява конкурс за финансиране на студентски дипломни работи с тематика в областта на опазване на биологичното разнообразие и управление на защитените територии

1. Кой може да кандидатства:

Всеки дипломант, от което и да е българско висше учебно заведение, чиято дипломна работа попада в тематиката на конкурса, например:

- опазване и управление на световно застрашени видове животни и растения;
- управление на защитени територии;
- разработване на механизми за устойчиво ползване на природни ресурси;
- развитие на екотуризъм, устойчиво лесовъд-

ство, биологично земеделие и др.;

- развитие на природозащитното образование.

2. Необходими документи:

Предложение за проект съгласно формуляр.

3. Размер и насоки за финансиране:

Отпусканите суми ще са на стойност до 1000 лева; Следните разходи се считат за неприемливи за финансиране:

- Хонорари за дипло-

манта, научния ръководител и консултанти;

- Закупуване на оборудване;
- Закупуване на научна информация (данни, анализи от проучвания и др.).

4. Срокове:

Предложения за проекти се приемат до 15.06.2005 г. на електронна поща: bbf@biodiversity.bg.

- Продължителност на проекта - не повече от 5 месеца;
- Представяне на междинен отчет за дейности -

не по-късно от 15.09.2005 г.;

- Представяне на финален отчет до 31.11.2005 г.

5. Критерии за оценка:

- Съответствие с тематиката на конкурса (посочена в т. 1);
- Целесъобразност на разходите.

Всеки студент, спечелил финансиране от БФБ ще бъде поканен да представи резултатите от дипломната си работа в рамките на студентска научна конференция, която ще се проведе до края на 2005 година.

СРЕЩА

ФИНАНСОВИЯТ МИНИСТЪР МИЛЕН ВЕЛЧЕВ ГОСТУВА В ПЛОВДИВСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ

Жанета КЮЧУКОВА

На 17 май 2005 г. се проведе още една от поредицата срещи - разговори с творци, политици, управляващи. Този път лекцията беше на тема "Участието на България във фондовете на ЕС. Възможности за академичната общност", а да разясни тези въпроси лично дойде министърът на финансите г-н Милен Велчев.

Срещата отново се радваше на голям интерес, както от страна на студенти и преподаватели, така и от граждани и представители на бизнеса в гр. Пловдив. Ректорът на Пловдивския университет проф. д-р Иван Куцаров представи министър Велчев и водеше своеобразната дискусия.

Лекторът навлезе в темата, като реши да се изненада приятно от обстановката в аудиторията, коментирайки, че е очаквал "счупени маси и столове". След нервния смех на присъстващите съвсем естествено прозвуча и отговорът на проф. Куцаров: "Ще ги видите и тия маси и столове".

Следващото изречение на г-н Велчев беше: "Дошъл съм да си говорим за пари". Всички бяха изненадани.

Лекцията беше решена в актуалния в момента мултимедийен вариант. Първата таблица, с която беше запознатата аудиторията, се отнасяше до предприемаческите фондове и инструменти. Получените по програмите ФАР, ИСПА и САПАРД средства бяха разделени по периоди - през периода 2001-2003 - 983,6 млн. евро и през периода 2004-2006 - 1,195 млрд. евро. Лекторът отбеляза, че през втория период ръстът е 98%. След това беше обяснена всяка една програма точно какви проекти финансира и колко средства са отделени за България. За програма ФАР министър Милен Велчев представи и разбивка по страни, за създаване на по-ясна представа нашата държава къде точно се намира по отношение на усвояването на фондовете.

Програмата ИСПА от своя страна финансира големи инфраструктурни проекти. В България проектите са 28, с обща стойност 1,340 млрд. евро. Средствата по ИСПА са 664 млн. евро, останалата част ще бъде получена от МФИ или от НФ. Усвояването към 30.04.2005 г. е следното: договорени са 17,65% от общия бюджет и са изплатени 39,59% от договорените. Проблемът при усвояването е, че не става бързо. Търгът за летище "София" беше още преди 2 години, а в момента правителството още усвоява пари.

ИСПА финансира основно проекти, свързани с транспорта и околната среда. Правителството търси баланс между тези две сфери, но засега тъй като транспортните проекти са по-мощни и имат по-голямо усвояване, техен е и превесът. Средствата, отделени за транспорт, се разделят между пътния и ж.п. транспорта, както и за смесен тип като Дунав мост-2. Проектите, свързани с околната среда, основно са: за изграждането на депа, за подобряване качеството на въздуха, за управлението на отпадъците и др.

Програма САПАРД приема като свой приоритет стимулирането на земеделието. За периода 2000-2003 са предоставени 219,8 млн. евро, които нарастват и ще нарастват съпаловидно през следващите години.

Следващата програма, представена от министър Велчев, беше програма "Младек", чиито приоритети са: Европа на третото хилядолетие, пространно сътрудничество в Европа, образованието.

Други представени про-

рами бяха: IV рамкова програма, Леонардо да Винчи II.

Министърът разясни какво ни очаква и след 2007 г. България ще получи 2,300 млрд. евро, от които 1,552 млрд. за селско стопанство, друга част за закриването на III и IV блок на АЕЦ "Козлодуй", за охрана на външните граници на ЕС, за пазарни действия, за директни плащания на фермерите, за изграждането на инфраструктурата и др.

По отношение на възможностите за академичната общност - България участва в 21 програми, сред които са: "Сократ II", "Еразъм", "Коменски", "Лингва", "Минерва". Координатор на тези програми е МОН.

След изложението на г-н Велчев студенти, преподаватели и граждани зададоха своите въпроси.

Първият въпрос вече стана традиционен за тези срещи, тъй като неведнъж е задаван в тази аудитория на гостуващите държавници, а именно кога ще бъде завършен Дунав мост-2, защо автомагистрала "Тракия" е дадена без търг. Убедителен отговор за пореден път не прозвуча. На всички ни остана надеждата, че ще попитаме пак и следващия гост, може пък

най-накрая да оцелим точно когото трябва!?

Въпросът, който беше изключително важен за аудиторията, какъв процент от брутния вътрешен продукт е заделен за образование през следващите години, се оказа твърде сложен. За този въпрос таблици не бяха предвидени, а без таблици как да се отговори?...

Други интересни въпроси, на които частично беше отговорено, бяха: за директните плащания на фермерите, за иновационните проекти, за Валутния борд, за намаляването на ДДС, за предстоящите избори и мотивирането на младите, за интегралните бюлетини и др.

Накрая г-н Милен Велчев, който е сред министрите с най-висок рейтинг, ознаменува срещата си с пловдивските студенти като сподели, че министертството на финансите е заделило 300 хил. лв. за неотложните ремонти на университета. Не знаем как изглежда тази сума в очите на един финансов министър, но е сигурно, че едно доста по-голямо число би вдигнало сериозно рейтинга на г-н Велчев поне сред студентите и преподавателите в Пловдивския университет.

СТУДЕНТИ ПОСЕТИХА АЕЦ "КОЗЛОДУЙ"

Всяка година катедра "Атомна физика" към Физическия факултет организира посещение на АЕЦ "Козлодуй" за студенти от физическите специалности. В учебната екскурзия се включва и посещение на изследователския реактор в София, както и в някои лаборатории на ИИЯЕ (Институт по ядрени изследвания и ядрена енергетика) към БАН. Тази година посещението беше от 26 до 28 май. Студентите имаха възможност сами да се уверят в безопасността на нашата АЕЦ. И в нуждата от атомна енергетика. И в практическа-

та полза от физиката.

Направи впечатление добрият прием, който получиха нашите студенти навсякъде. Нямаше (или поне не се показва) досада или отегченост. Нямаше го усещането, че хората приемат посещението като по-редното служебно задължение. Нашите студенти навсякъде получаваха добър прием, а на всички зададени въпроси се отговаряше с готовност, доколкото е възможно.

Да се надяваме, че подобни мероприятия за пловдивските студенти физици ще бъдат все повече в идните години.

Стефан НИКОЛОВ

ЛИЧНОСТИ

ПАМЕТ ЗА НЕДКО КАБЛЕШКОВ

Тодор РАДЕВ

В преломни за Отечеството исторически преходи, белявали българската орис със сакрална жажда за оцеляване, споменът за безкористния патриотизъм на предците призовава за спасителни подвизи нашия национален оптимизъм. Тази жителна историческа памет е изковала духовните доспехи на безпримерния български поход към великото време на вечността.

Дълбокият смисъл на нашето историческо съзнание, здраво стъпило върху структурната приемственост "минало-настояще-бъдеще", е неразгадаема мистерия, ако бъде пренебрегнат символният зов на личностите, вградени с делата си в пантеона на националната ни доблест. Това е искреното послание на Райна Каблешкова към лугашката се в глобалната пустош наша социална съвест. Послание, извиращо като жива вода в "Живот, посветен на Отецеството и обществото" - впечатляваща биографична книга за големия пловдивски общественик Недко Каблешков.

Принадлежността към възрожденския Каблешков род за Райна Каблешкова не е отличителен знак за демонстративна привилегия, а съдбовна кръвна повеля за патриотична мисия чрез писаното слово. В този смисъл нейното творчество е колкото съзнание за дълг пред собствения бележит род, толкова и будителски вик срещу националната апатия. Съвременното информационно пространство гъмжи от всевъзможни теории, възхваляващи т. нар. гражданско общество като панацея за безчиновността на селектирания политически псевдоелит. Ис-

тинското гражданско общество обаче е неделимо от конкретната национална среда. Без необходимата ангажираност с актуалните за нацията проблеми то е обречена на провал космополитна химера. Това ни доказва с почти вековния си житейски път Недко Каблешков - завладяващ пловдивски пример за качествата, които трябва да притежава българският национален елит. Истински патриарх на пловдивското гражданско общество, той принадлежи към националната ни интелигенция, чийто сърдечен пулс неизменно е в синхрон с ритъма на всебългарското сърце.

Книгата на Райна Каблешкова въздейства върху читателската аудитория не само с панорамния биографичен текст. Висока фактографска стойност има допълнителният документален материал - епистолярно наследство, документи от личния архив на Недко Каблешков, негови речи и статии, подбрани моменти от мемоарите на видния общественик, фотодокументи. Този умел подход изгражда цялостен образ на изследваната личност като авторитетен адвокат, правен теоретик, журналист, публицист и дарител. Живата памет за бележития гражданин

на Пловдив е и морален подтик на автора към съвременните пловдивчани за гражданска доблест и осмислящ живота патриотизъм.

Сред многобройните заслуги на Недко Каблешков не може да бъде отминато и неговото участие в обществените борби за откриване на университет в Пловдив. Настроенията за откриване на второ

Н. Каблешков – радетел за откриването на университет в Пловдив

висше училище освен Софийския университет или негов клон в Пловдив се засилват особено след Съединението. Каблешков застава начело на тези борби и изразява своята позиция чрез множество изказвания, писма до различни личности и институции, публикации в печата. През 1943 г. той изготвя законодателно предложение, в което се казва: "Че днес, когато

идеалите и мечтите на нашите прадеди са почти осъществени, време е, крайно време е, щото държавата като добра майка да положи по-големи грижи за Пловдив и цяла Южна България, първите доброволни жертви за тия велики идеали. Нуждата на обединената Родина налага да създадем още един университет... Мисля че най-подходящото място за този университет е Пловдив. Счита м прочее за мой свящан дълг да внеса следното законодателно предложение: I. Моля, правителството и Народното събрание да решат: да се учредят още един пълен държавен университет в България; II. Държавата да съгради, обзаведе и открие университет в Пловдив и да го издържа за вечни времена."

Мечтата на Каблешков за откриване на университет в Пловдив се осъществява през 1945 г. Открит е на 9 декември с два факултета - медицински и агрономически. Негов патрон е Паисий Хилендарски, а пръв ректор - проф. Георги Янков. През 1961 г. е създаден днешният Пловдивски университет, събитие приветствано от Недко Каблешков, който тогава е на 94 години.

"Живот, посветен на Отецеството и обществото" е книга-отрицание на националния нихилизъм и показан псевдопатриотизъм. Защото е написана с бликащи от сърцето на Райна Каблешкова слова, убеждаващи читателите в изначалната закономерност, че наистина "кръвта вода не става"!

По покана на Студентския съвет в Пловдивския университет гостува Захари Георгиев, председател на Градския съвет на БСП - Пловдив и водач на листата на Коалиция за България в града на тепетата. За тема на срещата домакините бяха избрали "Образованието - лична и обществена инвестиция в бъдещето". Според г-н Георгиев сега са налице пропуски и грешки при търсените образователни модели

ПРЕДИЗБОРНА СРЕЩА

през последните години. Визията за България е да бъде страна с висок темп на научно развитие и образование, за което е нужна нова и последователна политика в тези направления.

Захари Георгиев определи Пловдив като стабилен университетски център, който обаче трябва да се стреми да

привлича и повече чуждестранни студенти. По отношение на студентите той заявява, че трябва да се работи за предварителни договори между предприемачите и завършващите студенти, за да се постигне по-пълна реализация по специалността. На срещата стана дума още за въвеждането на кредитна-

та система за обучение, гарантираща мобилността на преподавателите и студентите по различните европейски програми, финансирането на следването на студентите - беше огласено проучване, което сочи, че те предпочитат по-скоро гарантирано работно място, отколкото финансови облекчения по време на следването.

"Пловдивски университет"

ТВОРЧЕСТВО

ДЕНЯТ НА АКАДЕМИЧНОТО СЛОВО беше посветен на Сен-Симон

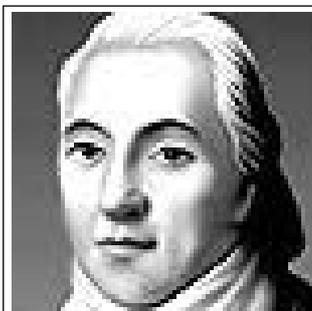
Традиционният Ден на академичното слово във Факултета по икономически и социални науки се проведе на 17 май в 6. аудитория. Той бе открит от декана доц. д-р Аксентия Замфирова. В експозето си доц. Замфирова отбеляза, че Денят на академичното слово е повод студенти и преподаватели съвместно да разискват актуалните обществени проблеми, пречупени през призмата на идеите и възжеланията на най-великите умове в областта на икономическата теория.

Това събитие е начин да се отдаде дължимото, да се почете паметта на големия български икономист и педагог проф. д-р Кирил Григоров, на чието име е учредена наградата за творчество на ФИСН. Тази награда ежегодно се връчва на победителя в студентския конкурс, организиран съвместно с Университетска фондация "Пловдив", а имената на победителите се записват в Златната книга на факултета.

През настоящата година студентските разработки бяха свързани със 180-годишнината от смъртта на французината Клод Анри дьо Рувруа Сен-Симон - потомствен аристократ, мислител, социолог, социалист-утопист.

На живота и делото на Сен-Симон беше посветено и академичното слово на проф. д-р Мариана Михайлова - заместник-ректор на Пловдивския университет.

Сен-Симон е роден през 1760 г. в Париж, а животът му е наситен с много преживявания и обрати. Като офицер от френската армия участва във войната за независимост на североамериканските колонии против Англия. В годините на Великата френска революция, която той приветства от буржоазно-либерални позиции, натрупва голямо състояние. В периода на Конвента проявява лоялност към якобинците, след това е привърженик на Наполеон Бонапарт. През 1797

Сен-Симон

г. се разорил.

Неудовлетворен от буржоазната революция, Сен-Симон замисля "да поправи" нейните резултати с помощта на научна социологическа система, която да послужи за създаване на рационално общество. Обяснявайки развитието на обществото със смяна на господстващите в него философско-религиозни и научни идеи, Сен-Симон смятал, че определящо значение в историята има индустрията (под което разбира всички видове икономически дейности на хората), и съответстващите им форми на собстве-

ност и класи.

След като разгледа повече от двадесет студентски разработки, журито с председател проф. Иван Коцев определи следните награди:

Първа награда - (плакет с лика на проф. Кирил Григоров и 500 лв.) заслужи Милена Добрева - IV курс, Международни икономически отношения, за реферат на тема "Утопия, прогностика и футурология в произведенията на Сен-Симон". Втора награда - грамота и 300 лв. - получи Силвия Атанасова, дадени бяха и три трети награди - грамота и 100 лв. - съответно на Ахмед Камберов, Ала Георгиева и Алиа Бозер. С предметни награди и грамоти бяха отличени още 13 студенти.

Гл. ас. д-р Олга Симова - преподавател във факултета, изнесе доклад, в който представи своята гледна точка към съвременните утопии, съществуващи и днес под различна форма.

"Пловдивски университет"

Европейската езикова политика и изучаването на руски език и култура в България

Таня ЛАМБРЕВА

Това беше темата на провелата се на 19 и 20 май Международна научно-практическа конференция, организирана от Пловдивския университет в рамките на станалата вече традиционна пролетна среща на базовите училища по руски език в България.

Организаторите на събитието тази година се радваха на небивал успех - желаещи да участват пристигаха на практика от цялата страна: от София, Варна, Велико Търново, Кърджали, Бургас... Списъкът на официално регистриралите се набъбна до 90 души, а дошлите просто като слу-

шатели бяха значително повече. Голям беше интересът и от страна на институциите - съорганизатори на конференцията станаха Министерството на образованието и науката, Националната мрежа на училищата бази по руски език в България, Община Пловдив, Посолството на Руската федерация, Правителството на гр. Москва, Международното педагогическо общество в подкрепа на руския език, Руският културно-информационен център, Ресурсният център по руски език в Пловдив и т.н.

Работната програма беше организирана около няколко ключови лекции и

дискусии по най-актуалните проблеми на преподаването на руски език в българското училище. Представителят на Санктпетербургския университет проф. Л. В. Московкин представи последните постижения в разработването на руската тестово-сертификационна система, която има амбицията да стане руски TOEFL. С подкрепата на издателство "Просвета" беше проведен видеосеминар на тема "Наблюдаване и конфериране на уроци по руски език". В интересна комбинирана лекция представителят на РУДН (Руския университет за дружба на народите, Москва) проф. А. Д. Гарцов

и доц. Г. Тотков от Пловдивския университет сравниха своите концепции за въвеждането на електронно обучение по руски език. На кръгла маса бяха обсъдени езиковата политика на Европейския съюз и приложението на евродокументацията по чуждоезиково обучение в България.

Конференцията завърши с традиционния коктейл, където звуча руска музика, бяха сервирани традиционни руски ястия, руските лектори бяха обсипани с купища въпроси, а участниците в срещата, много от които възпитаници на Пловдивския университет, се срещнаха със своите колеги.

ПРОЯВИ, СВЪРЗАНИ СЪС СВЕТОВНАТА ГОДИНА НА ФИЗИКАТА - 2005 г.

Научен симпозиум

На 10 май 2005 г. в Хуманитарната гимназия "Св. св. Кирил и Методий" се проведе научен симпозиум на тема "Развитие и разпространение на физическите знания в България".

Мястото и датата за провеждане на симпозиума не бяха избрани случайно. Гимназията-домакин е наследник на Централното епархийско училище, основано през 1850 г. от видния наш възрожденец Найдено Геров - автор на първия български учебник по физика. В същото училище е преподавал и Йоаким Груев, който с преводаческата си дейност поставя на

чалото на европейското обучение по физика у нас.

От името на кмета на града Симпозиумът беше поздравен от неговия заместник г-н А. Бадев. В симпозиума участваха академиците А. Петров (директор на Института по физика на твърдото тяло), С. Панчев (Централна лаборатория по слънчево-земни въздействия), П. Кендеров (Председател на фондация "Св. св. Кирил и Методий"), университетски преподаватели и учители.

Значителна част от докладите бяха посветени на приноса на град Пловдив за разви-

тието и разпространението на физическите знания както в епохата на Възраждането, така и през 20-и век. Това се обяснява с мястото, което нашият град е извоювал, като най-голям извънстоличен център на физическите науки в България.

Обстоятелството, че симпозиумът се проведе във възрожденска обстановка - в училището - наследник на Найденогеровото, в Актовата му зала, оформена от художниците Мърквичка и А. Митов, придаде допълнителен емоционален дух на събитието.

УНИВЕРСИТЕТСКА ХРОНИКА

Три професори от Университета получиха почетния знак на Пловдив

Общинският съвет удостои с почетния знак на град Пловдив по случай Деня на българската просвета и култура и на славянската писменост - 24 май, за съществен принос и заслуги в развитието на града проф. д-н Георги Андреев, проф. д-н Никола Балабанов, проф. д-н Огнян Сапарев. Наградите бяха връчени от кмета на Пловдив д-р Иван Чомаков.

Награда на Дружеството на писателите

Проф д-н Инна Пелева получи наградата на Дружеството на пловдивските писатели за литературна критика. Награда ѝ беше присъдена за излязлата през миналата година нейна книга „Йордан Радичков. Дума, разказ и тъга“.

Наградата "Пловдив"

в раздела за журналистика беше присъдена на Велин Станев - възпитаник на Пловдивския университет, а понастоящем докторант и преподавател в него. Наградата му се присъжда за водената от него рубрика "Дневник на гизихта" във в. "Труд".

Лекция на кипърския посланик

Негово превъзходителство временно управляващият посолството на Република Кипър Андреас Игнатиу изнесе лекция на тема „Кипър - една от новите страни членки на Европейския съюз“. Лекцията беше пред студенти от специалността Български език и новогръцки език, проведе се в библиотеката по новогръцки език, култура и литература в Новата сграда на Пловдивския университет.

Външната политика на Великобритания

Иън Уудс - съветник в посолството на Великобритания изнесе на 13 май лекция на тема "Актуалната външна политика на Великобритания". Лекцията, която премина при много голям интерес, беше организирана от катедра "История" и лекторат "Жан Моне".

ВИЦ НА БРОЯ

Студент се прибира след изпит. Съквартирантът му го пита:

- Е, как мина?
- Ами как, в две части - тържествена и божествена. Първо
- тържествената - професорът в костюм и аз с костюм, той с вратовръзка и аз с вратовръзка.
- Ами божествената?
- Той започна да пита, а аз да се кръстя. После аз да отговарям, а той да се кръсти.

проф. д-н Никола
БАЛАБАНОВ
Председател
на организационния
комитет

Празник на физиката в Пловдив

Организационният комитет за честване на Световната година на физиката в Пловдив определи 14 май за Ден на физиката.

Празникът започна във физическата аудитория на Университета, където доц. Д. Иванов, подпомаган от физика-демонстратор Г. Иванов изнесе "спектакъл" от атрактивни демонстрации, илюстриращи различни физически явления и ефекти. Присъстващите ученици и учители, които бяха няколко пъти повече от местата в аудиторията, изпращаха с бурни аплодисменти всяка демонстрация.

След това, разделени на групи, учениците посетиха лабораториите по експериментална, атомна и лазерна физика, където колегите разказваха за научните и учебни експерименти, които се провеждат от съответните

катедри.

Гости на празника бяха професорите от БАН Н. Тончев и М. Бушев. Проф. Тончев сподели впечатления си от проведената в Париж конференция "Физиката на утрешния ден" (в нея участваха и нашите студенти Ст. Иванов и А. Виралева). М. Бушев представи преведената от него книга на Айнщайн за теория на относителността.

Тържеството се прехвърли в 6-та аудитория, където бяха представени най-добрите есета по физика (а стените на първия етаж бяха запълнени с рисунки на ученици, посветени на физиката). Доц. Ст. Николов връчи награди на първенците в националното състезание за решаване на задачи по физика.

След обяд в аулата на Техническия университет театрална

трупа от Варна изнесе спектакъла "Ресторант на края на Вселената". В него много находчиво - чрез менютата, които си поръчваха чуждоземните гости на ресторанта, дошли от други планети и галактики, се разказваше за астрономическите и физически особености на техните светове.

Денят завърши с концертна програма изнесена от състави на Общинския детски комплект - Пловдив около фонтана пред кметството. Накрая, на фона на Айнщайновия глас, фойерверки осветиха небето над града и оповестиха приобщеността на пловдивските физици към отбелязването на Световната година на физиката.

Седма научна конференция за студенти и докторанти

"Отвъд думите: превращенията на смисъла", или менталният остров на филолозите

В досегашните шест осъществявания на Националната научна конференция участниците съсредоточено търсеха новите филологически предизвикателства, пътят към които минаваше през лабиринтите на словото с неговите светове и тайни. Видени нееднозначно, те предизвикваха приключенски усещания. Вследствие на тях младите хуманитаристи решиха да съединят конкретно и абстрактно: архитектурният топос - Домът на учените, и менталният остров "Отвъд думите: превращенията на смисъла" се сляха в защитена територия. Семантичните роли на обитателите й бяха дотолкова подходящи, че и най-малкото разместване щеше да наруши установения им симфонизъм.

Конференцията пак потвърди трепетите на филологическата мисъл - "сблъсканите" от посланици на различни университети схващания за езика и литературата извикаха и поредните въпросителни в двете области. Призориите напълно заслужиха отличията си, а специалната награда бе отредена за талантивите млади езиковеди от Лингвистичния клуб "Проф. Борис Симеонов" - Адриана Георгиева

и Здравко Минчев, в чиито реферати пролича аргументирана авторска позиция и собствен стил на изложение. От друга страна, форумът не спира да увеличава своите параметри, потвърждение за ко-

преодоляха условности и йерархии, за да се получи своеобразието, протоколно наречено коктейл. Там докладчици и арбитри съпоставиха танцувални умения и с тях превзеха много мисловни наг-

Участници и членове на журито след края на конференцията

ето е международното участие - Александра Чирич от Белградския университет в секцията за бакалаври и докторанти от университета "Адам Мицкевич" (Познан) - Петър Лянгузов, възпитаник на Пловдивския университет.

Официалната репрезентация на БЕЛБ (Българска електронна лингвистична библиотека) и премиерата на Кристина Димитрова - поетеса и преводач, придадоха допълнителни нюанси на събитието.

След "смисъла" и то потъна в превращение, защото вечерта на 12 май преподаватели, докторанти и студенти

ласи. Така немало сътрапезници своеобразно сформираха заседателни екипи - за излъчване на топлистите с денсизпълнители, но имената на призориите не бяха оповестени официално. Затова не те запознаваме с тях, читателю!

И остава да добавим славослова - обобщителното мнение на присъстващите удостоява пловдивската конференция със статута на форум модел, където превъзходството е за иновацията, толерантността, стимулиращите подкрепи по дългите траектории на думите.

Тенчо
Дерекювлев

РЕЗУЛТАТИ ОТ КОНФЕРЕНЦИЯТА

Секция "Езикознание"

1. Магистри:

Първа награда: Светлана Стаменова - Лингвистика и превод, ПУ, член на Лингвистичния клуб "Проф. Б. Симеонов"

Ралица Георгиева - Лингвистика и превод, ПУ

Втора награда: Диана Нецова - Лингвистика и превод, ПУ, член на Лингвистичния клуб "Проф. Б. Симеонов"

Поощрителна награда: Елена Ботева - Английска филология, СУ, член на Лингвистичния клуб "Проф. Б. Симеонов"

2. Бакалаври

Специална награда: Здравко Минчев - БФ, ПУ, член на Лингвистичния клуб "Проф. Б. Симеонов"

Адриана Георгиева - БЕ и новогр., ПУ, член на Лингвистичния клуб "Проф. Б. Симеонов"

Първа награда: Даниела Кръстева - БЕФЕ, ПУ, член на Лингвистичния клуб "Проф. Б. Симеонов"

Йорданка Велкова, Мариана Петрова - БФ, СУ

Богдана Балтова - БЕАЕ, ПУ

Десислава Тодорова, Елиза Василева - БФ, СУ

Венечия Стоилова - БФ, СУ

Втора награда: Валентина Христова - БЕАЕ, ПУ, член на Лингвистичния клуб "Проф. Б. Симеонов"

Василка Сарафска - БЕАЕ, ПУ

Любомира Сиракова - БФ, СУ

Трета награда: Диана Даскалова - БФ, ПУ, член на Лингвистичния клуб "Проф. Б. Симеонов"

Десислава Тодорова - БФ, СУ

Стефка Огнянова - БФ, СУ

Поощрителна награда: Мария Керина - БФ, ПУ

Надежда Стоянова - БФ, СУ

Гергана Илчева - БФ, СУ

Александра Чирич - БФ, Белградски университет

Секция "Литературознание"

Специална награда - Камелия Спасова и Мария Калинова, СУ

Първа награда - Надежда Стаменова, СУ; Камелия Спасова и Мария Калинова, СУ

Втора награда - Сирма Данова, СУ; Мариана Николова, СУ; Васил Василев, СУ

Трета награда - Ангелина Рангелова, ПУ

Поощрителна награда - Димитър Милушев, ПУ

В секцията за магистри всички участници получиха награди.

БРЪШЛЯНЕНАТА ЛИГА И АМЕРИКАНСКИЯТ

Гл. ас. д-р Юлиана ЧАКЪРОВА

Диплома от всеки един от "Бръшлянените университети" е безспорно предимство и автоматично привлича вниманието към CV-то на тези, които могат да се похвалят с притежанието на такава диплома. Тя обаче има своята цена, икономическа и най-вече емоционална и интелектуална, и всеки преценява сам за себе си дали си струва да я плати.

Ето някои от общите черти, характерни за тези университети:

1. Обединяват ги история, география, икономика. Това са най-старите университети в САЩ, с установени академични традиции. Най-старият от университетите е Харвард, създаден през 1636 г. Корнел започва съществуването си най-късно, през 1865, останалите университети са основани през XVIII век: Йейл - през първата година на XVIII век, 1701 г., другите - в средата на XVIII век. Затова всички с изключение на Корнел са наречени още Колониални колежи, създадени през колониалната ера, т.е. преди създаването на Съединените американски щати.

Всички са разположени в североизточната част на Съединените щати и са частни (с изключение на Корнел, който има частен и държавен сектор).

2. Това са университети с предимно хуманитарна насоченост. Разбира се, те имат всякакви програми, но ако интересите на някого са предимно в области като математика, компютри и др., той би се насочил по-скоро към Масачузетския технологически институт (MIT), отколкото към университетите от Бръшлянената лига.

3. Тези университети имат относително малък дял на студенти в бакалавърски програми. Най-големият, Корнел, има около 13 700 студенти в бакалавърски програми, повечето университети - около 4-5 хиляди. Само за сравнение - броят на студентите в бакалавърските програми на някои от най-големите държавни университети, като Университетът в Тексас, Остин, Държавният университет в Охайо, Пенсилванският университет, Аризонският държавен уни-

верситет, Университетът в Тексас A & M, е около 30 000. Акцентът в университетите от Бръшлянената лига е поставен на по-високите образователни и научни степени - магистърски и докторски, както и на специализациите след завършване на докторантура.

4. Това са най-скъпите университети в страната, където обучението във висшите училища е само платено. Таксите започват от около \$ 20 000 годишно, понякога и повече. Пак за сравнение, таксата в държавен университет е под \$ 10 000.

5. Затова пък тези университети са добре обезпечени със земя, сгради, с инвестиции от страна на държавата и частни компании, които ги подкрепят финансово с грантове за изследователска работа. Те се характеризират с най-висока пропорция на средства, с които разполагат, към брой на обучаващите се студенти.

6. Моделът на университетите от Бръшлянената лига не изобилства от професионално ориентирани бакалавърски програми. Повечето от тях дори нямат бакалавърски програми от типа на хотелски мениджмънт или журналистика, въпреки че някои предлагат специализации в съответните области. Подготовката на бакалаврите в тези висши училища е насочена не толкова към непосредствена професионална реали-

Продължение от брой 4

зация, колкото към развитие на интелектуалните способности на студентите. Тя е концентрирана не толкова в практическата, колкото в теоретическата подготовка на студентите и е по-скоро първа стъпка към по-нататъшните магистърски и докторски програми.

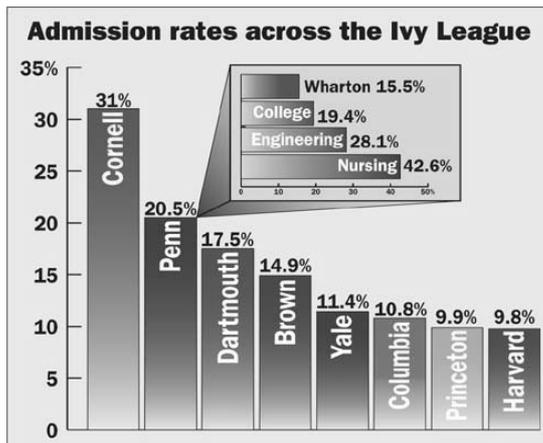
7. Споменатите университети се отличават с висока селективност. Докато в някои държавни университети от всички кандидатстващи могат да бъдат приети до 50-70 %, при университетите от Бръшлянената лига тази цифра е не повече от 30 %, като в някои от тях (Харвард,

ситети, които се издигат до същия ранг, но не влизат в Бръшлянената лига и не споделят всички от горепосочените характеристики, са Масачузетският технологически институт (MIT), Станфорд, Университетът в Чикаго, Дюк, Университетът "Вашингтон" в Сейнт Луис (Мисури), Джонс Хопкинс, Нортуетърн, Райс, Технологическият университет в Калифорния, Карнеги Мелън. Понякога първите четири се обединяват с университетите от Бръшлянената лига под названието Бръшлянена лига плус. Към водещите академични институции в страната се отнасят и имената на само няколко от държавните американски университети: Калифорнийският университет в Бъркли, Калифорнийският университет в Лос Анджелис, Университетът във Вирджиния, Университетът в Северна Каролина, Университетът в Мичиган, Университетът в Илинойс.

АМЕРИКАНСКОТО ОБРАЗОВАНИЕ В ЦИФРИ

"Искаме или не, нацията ни и отделните щати участват в международно икономическо съревнование за развитие на човешкия талант и за повишаване на знанията и уменията във всяко едно общество". Този цитат от един от докладите на Националния център за обществена политика и образование в САЩ е репрезентативен сам по себе си за приоритетите в американското образование. Специално създаденият Център за обществена политика и образование в САЩ е един от механизмите, чрез които се осъществява наблюдение върху състоянието на образованието в страната, като се сравняват резултатите в отделните щати, и това дава възможност да се реагира навреме там, където са отбелязани слабости. Центърът изготвя биенален доклад за получените резултати, наречен **Measuring up** (Измерване).

Според статистиката през XX век САЩ са били водеща страна по отношение на процента хора с образование над

Кълъмбия) приетите студенти са по-малко от 10 % от всички кандидатстващи. Графиката илюстрира процента на приетите студенти във всеки един от университетите на Бръшлянената лига.

Студентите в тези университети са или с изключителни умствени способности, или са много богати. Този факт обаче не освобождава от спазването на високи стандарти и изисквания. Да припомним само, че сенаторът Едуард Кенеди е бил изключен от Харвард заради преписване на изпит по испански.

8. Обучението не само е насочено към даване на знания, но изключително концентрирано върху развитие на интелектуалните способности на студентите. Преподавателите са не толкова инструктори, колкото консултанти в учебния процес.

Други топ частни универ-

МОДЕЛ НА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ

средното. В последната година на XX век доклад на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие показва, че три страни - Норвегия, Британия и Холандия - надминават САЩ по този показател, което поставя още по-сериозни задачи пред всеки отделен щат в работата за повишаване на образованието на хората и връщане на първенството, защото е ясно, че отделните щати, а оттам и държавата като цяло могат само да спечелят в икономическо и културно отношение от това.

По данни на Measuring up от 2002 г. (<http://measuringup.highereducation.org/2002/benefits.cfm> - Feb. 5, 2005), около 13 милиона студенти са били записани в бакалавърски програми. 78 % от студентите учат в държавни висши училища. Щатите обезпечават 46 % от средствата за образование в държавните академични институции. Това означава около 57 милиарда долара годишно. Финансовата помощ за студентите е 3 милиарда на година. За плащане на таксите може да се получи студентски кредит, който започва да се изплаща след завършване на образованието. Важно е да се отбележи, че при отличен успех кредитът се опрощава.

За повечето американци образованието след завършване на средно училище е не само един от многото пътища към постигане на стандарт на живот, отговарящ на средната класа, но и основно изискване за намиране на адекватна работа, която прави такъв стандарт постижим. По данни на Доклада на Националния център от 2000 г., между 1977 и 1997 г. приходите на хората със средно образование са спаднали с 4 %, докато приходите на хората с образование над средното са нарастнали с 28 %. Затова в много от щатите поне 30 % от населението имат образование над средното.

Пак по данни на Measuring up от 2002 г. процентът на младите хора, които продължават образованието си веднага след завършване на средно училище, варира

между отделните щати, но средно това са 40-50 % от завършващите (в някои щати като Масачузетс тази цифра е 54 %, докато в 10 щата е под 30 %).

Интересни са данните, илюстриращи достъпността на висшето образование в САЩ. Естествено, достъпността се определя от съотношението между доходите и финансовата помощ за студентите, от една страна, и таксите в университетите, както и необходимите средства за живот, от друга. В този смисъл най-достъпни са университетите в Юга, където е най-нисък процентът от доходите, които отиват за плащане на таксите за учене - 16 %. Във Вермонт, например, тази цифра достига 38 %. Приведените данни зависят и от доходите в семейството и от това дали висшето училище е частно или държавно. В някои щати разликата в тези проценти между семейства с високи и ниски доходи е поразяваща: в Роуд Айленд семействата от първата група отделят едва 7 % от доходите си за двегодишен колеж, докато за семействата от втората група тази цифра е 76 %. В Ню Йорк таксата за обучение в 4-годишен частен университет е 211 % от парите на семействата с ниски доходи и 18 % от доходите на семейства с високи доходи.

Освен това е важно да се отбележи, че таксите значително се различават за студенти с постоянно жителство в същия щат, където се намират висшето училище, и всички останали студенти - от друг щат или от чужбина. Първата група студенти плащат до 3 пъти по-малки такси в сравнение с втората група студенти. Затова много от младите хора учат в университети в щатите, където живеят, или поне получават част от висшето си образование в тези университети. Установената кредитна система облекчава прехвърлянето в други университети за продължаване на образова-

нието.

Академичната кредитна система е много гъвкава и дава възможност напредналите ученици да ходят на занятия от университетско ниво и да събират кредити, които могат да използват по-късно в процеса на висшето си образование. Предметите в академичната програма не са фиксирани строго по години. Те представляват отделни модули и студентите имат голяма свобода да структурират семестрите си по отношение на предметите, които трябва да вземат, за изпълнение на изискванията на дадена образователна степен. Естествено, за някои от задължителните предмети има определен ред, но основният принцип е съпоставимо количество предмети, часове и разработки за дадена образователна и научна степен.

Университетите от Бръшлянената лига безспорно са привлекателни. Да не забравяме обаче, че процентът на приетите студенти от всички кандидатури е много малък - за най-елитните е едва около 10 %, като в Медицинския факултет на Харвард достига до впечатляващата цифра 2%! Затова младите хора често се ориентират към други академични институции, които предлагат подобни или дори по-добри условия: по-голяма цифра, изразяваща пропорцията на преподаватели към студенти, високи преподавателски стандарти, условия за изследователска работа и т.н. Към това могат да се прибавят фактори като по-приятен климат в други райони на страната в противовес ледените зими дни на американския североизток.

Measuring up от 2004 г. за първи път забелязва тревожен факт: независимо от отчетеното подобряване на подготовката в средното училище, има известен застой в броя на младите хора, които продължават образованието си. Това се дължи предимно на повишаване на таксите за обучение във висшите учили-

ща и увеличаване на процента, изразяващ съотношението на тези такси към доходите на населението.

А фактът, че през последните декади процентът на изпълнителните директори на най-големите американски компании с диплома от "Бръшлянените университети" пада от 14 % на 10 %, е лесно обясним. Както беше казано по-горе, много от университетите даже нямат магистърска програма по бизнес администрация. В същото време другите топ частни и държавни университети разгръщат все повече възможности за такива кадри с нови програми и привлекателни условия. Не случайно процентът на директори във водещи сектори в икономиката с диплома от тези престижни университети за същия период нараства от 32 % на 48 %. Друга причина за тези цифри отново е финансовият фактор. С намаляване на достъпността на висшето образование, особено в елитните "Бръшлянене университети", там все повече нараства процентът на младите хора от семейства с високи доходи. След завършване по-малка част от тях имат нужда да търсят веднага работа, за да възстановят изразходваните средства и да си осигуряват средства за живот.

Въпреки това, университетите от Бръшлянената лига притежават изключителна притегателна сила. За завършващите средно образование млади хора, които решават къде да продължат образованието си, в известен смисъл има две групи висши училища - "Бръшлянените" и други. В общественото съзнание те представляват такава образователна философия, която е древна и същевременно модерна и независима. В областта на спорта тези висши училища са създали традиции, според които междуниверситетските спортове са интегрирана част от образованието и се развиват, като твърдо се спазват установените стандарти за водеща роля на образованието.

ПЛОВДИВСКИЯТ УНИВЕРСИТЕТ БЕШЕ ДОМАКИН НА НАЦИОНАЛНАТА СТУДЕНТСКА ОЛИМПИАДА ПО МАТЕМАТИКА

На 21 май в Пловдив се проведе Националната студентска олимпиада по математика, която се организира ежегодно под егидата на Съюза на математиците в България. Домакин беше Факултетът по математика и информатика при Пловдивския университет "Паисий Хилендарски". Олимпиадата премина под патронажа на ректора на ПУ проф. д-р Иван Куцаров. Състезанието бе подпомогнато от Фондация "ЕВРИКА" и A&G INVEST Ltd. Тази година беше регистриран рекорден брой участници - 113 студенти от 17 висши училища от цялата страна - Пловдивски университет, Софийски

университет, Великотърновски университет, Шуменски университет, Русенски университет, Икономически университет (Варна), Стопанска академия (Свищов), Аграрен университет, Университет по хранителни технологии, Технически университет София (Филиал Пловдив), Технически университет (Габрово), Лесотехнически университет, Университет по строителство, архитектура и геодезия, Университет за национално и световно стопанство, Висше строително училище, Висше транспортно училище, Академия на МВР.

В най-престижната група А (математически и информатически специал-

ности) хегемонията на 12-те представители на Софийския университет "Св. Климент Охридски" наруши само Димитър Самаров (3. курс, Математика) от ПУ, заел 9. място. Логично и в отборното класиране първото място беше за СУ, а второто - за ПУ, завоювано от деветте студенти на ФМИ. Призовата тройка допълни Шуменският университет "Еп. Константин Преславски". В другите групи - Б (технически и технологически специалности) и В (икономически специалности), победители отборно станаха съответно Русенският университет "Ангел Кънчев" и СУ (Стопански факултет). Пловдивският университет имаше за

Честит юбилей!

На 30 май едно приятно събитие във Факултета по математика и информатика събра колеги и приятели. Деканът доц. д-р Димитър Мекеров навърши 60 години. Това число учуди доста хора и най-вече студентите, които винаги говорят с любов за него и казват, че е страхотен купонджия.

Пожелаваме му много здраве, щастие и успехи! Да запази завинаги младежкия дух, който внася във ФМИ!

"Пловдивски универси-

Доц. Мекеров получава поздравления от директора на ОМГ доц. Кирил Атанасов

пъв път представители и в група В. Шестте студенти от ФИСН наредиха ПУ в средата на класирането сред университетите обучаващи бъдещи икономисти.

За участниците

имаше тържествена вечеря в ресторант "Лаута", на която се състоя и награждането на победителите.

Подробности за олимпиадата може да намерите на www.fmi

Университетското издателство представи продукцията си на Панаира на книгата

Българският Панаир на книгата води началото си от 1993 г. Негов основател и организатор е Асоциация "Българска книга" (АБК). Панаирът се провежда два пъти годишно - през пролетта и по Коледа.

В тазгодишното пролетно издание, проведено се в периода 25-29 май в НДК, взеха участие 120 водещи български издателства. Със собствен щанд присъстваше и

Университетско издателство "Паисий Хилендарски" - Пловдив. На щанда бяха представени около 60 заглавия, издадени в периода 2003-2005 г. Въпреки сравнително слабата посещаемост, изданието на УИ "Паисий Хилендарски" се радва на внимание от страна на любителите на книгите. Най-голям интерес предизвикаха учебниците и учебните помагала, свързани с

естествените науки - биология, химия, физика, както и филологическите и педагогическите издания.

На Панаира бяха осъществени и множество полезни контакти с читалищни и регионални библиотеки и разпространителски фирми на територията на България. Събитието даде възможност да се види, че Университетското издателство има важно място в националната издателска мрежа.

Резултатите от литературния конкурс на вестника

Приключи традиционният студентски литературен конкурс на вестника, който тази година се състои за десети пореден път. Жури в състав: Тильо Тилев, гл. ас. д-р Димитър Кръстев и ст. ас. Вазкен Налбантън, оцени творбите на повече от тридесет автори, представени в двата раздела - поезия и проза. Отличени бяха следните автори:

ПОЕЗИЯ

Първа награда - Диана Георгиева - Българска филология, IV курс

Втора награда - Адриана Андреева - Български език и новогръцки език, III курс

Трета награда - Веселина Балтова - Славянска филология, II курс

Поощрителна награда - Велислава Василева - Славянска филология, I курс

- Крум Крумов - Славянска фило-

логия, V курс

- Венета Тонкова - Българска филология, I курс

ПРОЗА

Първа награда - Марияна Георгиева - Английска филология, III курс

Втора награда - Димитър Милушев - Българска филология, I курс

Трета награда - Нели Арсова - Английска филология, III курс

Поощрителна награда - Ангел Харизанов - Информатика, II курс

- Маргарита Лулова - Английска филология, II курс.

На наградените - честито! На останалите - успех в следващите издания на конкурса! Текстовете на наградените автори и на тези, които са направили добро впечатление на журито, може да прочетете в следващите броеве на вестника.

Конкурс за написване на малки драматични форми

Вестник "Пловдивски университет" разширява обхвата на студентския литературен конкурс, като от тази година обявява и конкурс за написване на малки драматични форми - обем от 15 до 35 страници.

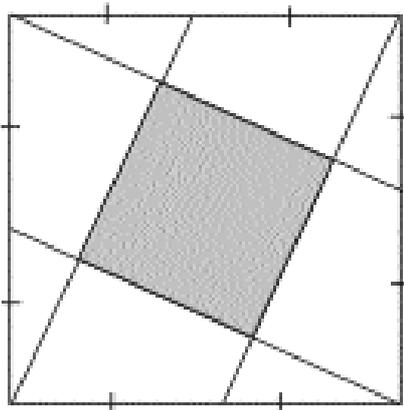
Тема - по избор на авторите.

Ще бъдат отличени 5 творби, които студентите от специалността "Актьорство за драматичен театър" към Педагогическия факултет на Пловдивския университет ще представят на сцената на Учебния театър.

Текстовете, напечатани в 2 екземпляра, изпращайте до 30 октомври 2005 г. на адрес: Пловдив 4000, ул. "Цар Асен" 24, вестник "Пловдивски университет", или направо в редакцията на вестника (първата барака в южния двор на Ректората).

ЗАДАЧИ. ГЛAVOБЛЪСКАНИЦИ

1. Големият квадрат има лице 1. Колко е лицето на малкия квадрат?
а) 1/3, б) 1/4, в) 1/5, г) 1/6, д) друг отговор.

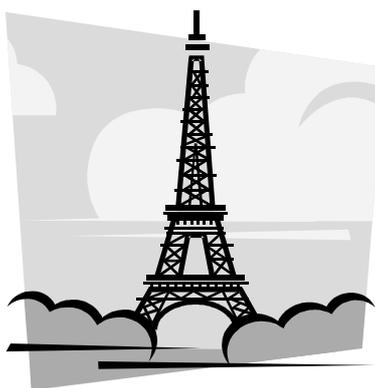

3. Аз съм на 10 години. Моят баща ми даде в понеделник 2 лв., 3 лв. - една седмица по-късно и т.н. Колко пари ще имам на 18 години?

а) 186320 лв., б) 108890 лв., в) 172600 лв., г) повече от 200000 лв., д) по-малко от 90000 лв.

2. Айфеловата кула в Париж е цялата от желязо, висока е 300 метра и тежи 8000 тона. Каква ще е височината на умален модел на кулата, също от желязо, който тежи 1 кг?

а) 8 см, б) 80 см, в) 8 м, г) 1,5 м, д) 0,0375 м.

ОТГОВОРИ НА ЗАДАЧИТЕ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

1. Преливане. Постарайте се в големия съд да получите 8 л, след което, изливайки 5 л в другия съд, ще имате 3 л.

2. Професорът трябва да хвърли топката вертикално нагоре.

Подготвил:
доц. д-р Георги КОСТАДИНОВ

Молекулите могат да запомнят, предават и обработват информация

Известният химик проф. Лев Александрович Грибов изнесе на 17 май в Пловдивския университет лекция на тема "Молекулите като информационни приемно-преобразуващи системи". Малката 40-та семинарна зала се "пръскаше по шевовете" от желаещите да чуят и видят руския учен. Гостът беше представен от заместник-ректора по наука и международно сътрудничество проф. дхн Георги Андреев.

Проф. Грибов представи пред пловдивските химици (и физици) един съвсем нов поглед върху молекулите като системи, способни да запомнят, предават и обработват информация. Като цяло се получи една изключително интересна и полезна лекция, която имаше само един голям недостатък - недостатъчна продължителност. Пловдивската научна общност може само да се радва от подобни събития.

Стефан НИКОЛОВ

ИНТЕРВЮ

Проф. д-р Тодор Бояджиев, чл.-кор. на БАН: БЕЗ КОЛЕКТИВНО ОСЪЗНАТИ ПРАВИЛА

- Трудът ви "Българска лексикология" (2002) представя речника като "най-проницаемото равнище на езиковата система". И все пак напълно невъзможно ли е той да бъде някак "зачитаван"?

- Откритият характер на лексиката лесно се доказва, защото в нея пряко и видимо се отразяват промените в живота. Речникът е свързан непосредствено с всички разнообразни прояви и дейности на човека, с икономическото, социалното и политическото развитие на обществото. С появата на нови предмети и явления възникват нови понятия, а заедно с тях и нови думи. В резултат на развитието на науката и техниката и в периоди на бурни социални и политически промени се заемат нови думи и се създават нови номинации. Същевременно от речниковия състав отпадат думи, свързани с това, което е остаряло и излязло от актуална употреба. Извънезиковите фактори обуславят подвижността на речника, промените в семантиката и употребата на думите и преразпределението им в лексикално-тематичните групи. Проучванията показват, че в течение на 10-20 години 25 % от лексиката се променя. Заетите думи, които навлизат днес в езика ни, са свързани с развитието на нашата икономика, финансовата сфера и културата. Това са думи, които се използват в много езици и по своя характер са главно английски, а по разпространение - международни.

Макар че лексиката се развива, като се попълва и обогатява с нови думи и словосъчетания, тя запазва своята цялост, в която думите са свързани системно и си взаимодействат, подчинени на езикови закономерности. Думите, които отпадат от активна употреба, не изчезват от езика. Те се запазват в речника и не се опеределят като добри или лоши, не се забранява употре-

Изтъкнат специалист по диалектология, фонетика и лексикология, проф. д-р Тодор Бояджиев принадлежи към учените, които издигат равнището на езикознанието ни в световния лингвистичен контекст. Освен като толерантен лектор и задълбочен изследовател, приятелите, колегите и последователите на професора откриват у него съзвучието на моралните качества и стремежа за доминация на научната достоверност. И в това интервю той за пореден път ни показва как сложни явления в езика да се назовават с достъпни изрази средства. Да се общува с проф. Бояджиев е удоволствие - това предстои и на читателите

бата на едни и използването на други. Потребностите на хората са сложни и многообразни и затова в общуването може да се използва цялото лексикално богатство, тематичната, естетическата, интелектуалната и социално-стилистичната многозначност на думите.

Промените, които настават в речника, са естествени и напълно закономерни. Те се дължат на стремежа да се изрази по нов начин все нарастващата сложност на живота с един богат на изразни средства модерен и гъвкав български език.

- Какъв развой прогнозираете на несъмнената опозиция книжовна норма - узус?

- Трудно е да се прогнозира развитието на тази опозиция, защото тя е свързана с установяването на езиковата ситуация във всеки конкретен период и разграничаването на понятията езикова норма и книжовна норма. Известно е, че езиковата система не може да функционира без колективно осъзнати правила за реализация на нейните елементи. Понятието норма обаче не бива да се свързва само с книжовния език, като другите форми на езика да се обявяват за "ненормативни" или като се подменя изучаването на езика само с употребата на кодифицирания, последователно нормирания, поливалентен, общо задължителен и комуника-

тивно целесъобразен книжовен език. Езиковата норма не е единна и хомогенна и трябва да се има предвид и узусът, т.е. колективната езикова употреба и езиковата култура на обществото, връзката между участниците в езиковото общуване и тяхното отношение към речта. В различните езикови колективи се създават и социolingвистични норми въз основа на социални, етнически, демографски и възрастови характеристики. Не бива да се изключват и социалната и индивидуалната същност на езика, способността му да удовлетворява разнообразни комуникативни потребности с избора на функционално най-подходящи негови подсистеми. Узуалната употреба на езиковите средства е в опозиция с официалната, която има индивидуален характер, обуславя се от характерния контекст на дискурса и не съответства винаги на общоприетата употреба. Демократизиращите процеси в обществото предизвикват разколебаване на узуса и на традиционните книжовни норми, които вече допускат в книжовна употреба и такива езикови средства, които по-рано се оценяваха като недопустими и неправилни за нормативна употреба.

В узуса се проявяват явления и тенденции, които оказват съществено влияние върху речевото поведе-

ние: 1. Променят се ситуациите и жанровете на общуването както в публичните сфери, така и в личната комуникация. Отслабват и се размиват строгите и ясни граници, които са отделяли неофициалното лично от официалното публично общуване. 2. Отслабват авторитарността и самоконтролът на говорещите над собствената им реч. В публичните изказвания силно се увеличава броят на снижените лексикални елементи - разговорни, диалектни и жаргонни думи. 3. В отношението между говорещите се наблюдават противоположни тенденции, които най-много засягат лексиката - към огрубяване, вулгаризация на речта и към нейната евфемизация. В отношението си един към друг говорещите проявяват, от една страна, чувство на солидарност, откритост и, от друга, чувство на агресивност, неприязън, породило на свой ред бурен "разцвет" на речевите вулгаризми като средство за изразяване на социално-стилистична и политическа конфронтация.

- Съществуват ли основания да се твърди, че подходящи диалектни думи не са получили стандартизация в речниците на съвременния книжовен език?

- Въпреки социалните и политическите процеси в новото време, въпреки съществените промени в диалектното пространство и намалелите носители на диалектите, традиционните говори запазват и демонстрират структурна устойчивост. Като първични териториални варианти на българския език те продължават да бъдат нормално средство за общуване на все още значителна част от населението и да бъдат източник за обогатяване на книжовния език.

В диалектите има много хубави и старинни думи, които са ни познати от древните паметници и от речника на Найдено Геров. Те се използват по-плътено само в

ЕЗИКОВАТА СИСТЕМА НЕ МОЖЕ ДА ФУНКЦИОНИРА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА НЕЙНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ

непринуденото битово общуване в селата и тематично са свързани с материалната и духовната култура, ландшафта и природните особености.

Речниците на книжовния език са нормативни. В тях се включват само диалектни думи, които имат по-широко разпространение и употреба в творчеството на писателя. В нормативните речници думите са групирани в различни скали според смислови, стилистични и ситуативни критерии, за да може правилно да използваме и чувстваме оттенъците в тяхното значение. Писателите например използват диалектни думи, за да засилят емоционалната, художествено-изобразителната и естетическата функция на художествения текст, но без претенции да ги наложат за всеобща употреба, тъй като вече са установени в езиковата практика достатъчно строги социални бариери, които не позволяват книжовната и диалектната лексика да се осъзнават като съвместими на една плоскост. Срещу задръстването на книжовната лексика с много чужди думи, срещу обедняването на книжовния език откъм народни елементи писатели и журналисти често препоръчват връщане назад към "родното", към "чернозема", върху който трябва да се гради и обогатява книжовният език. Тези препоръки обаче не отричат функциите и ролята, която реално могат да изпълняват в езиковото общуване диалектите днес, защото са отмираща, реликтна категория. Не може да се надценяват техните възможности да функционират като основен източник за обогатяване на съвременния език. Традиционната диалектна реч принадлежи на миналото. Тя не може да задоволи пълноценно нуждите на общуването в днешния модерен свят. Затова съвременната езикова политика и строителство не могат да се съобразяват винаги с диалектните образ-

ци и да ги използват пълно.

- Не липсват опити за диференциация на българските езиковеди в поколения. Къде са основите на такъв подход?

- Отделянето на периоди и етапи в развоја на науките и разграничаване на поколения в научната и творческата дейност е неизбежно, но твърде условно. Науката не може без такива категоризации. Те обаче не се правят, за да се противопоставят поколенията и да се търси конфликт между тях, а за да се определи по-ясно развитието на знанието и научната мисъл, да се открият проблемите, които се решават от учените през всеки период, тяхната методология и да се направи оценка на приносите им. Правенето на наука не е самоцелно занимание. То трябва да бъде защитено с изследователска дейност и с публикации, от които да проличат оригиналните приноси.

В развоја на българското езикознание след Освобождението най-ярко се отделя първото поколение българисти, които създават златния фонд на родната филология. Те са дали значителен тласък в развоја на езиковедската мисъл у нас, определили са посоките и дълбочината на този развој. Първото поколение езиковеди, към което принадлежат Л. Милетич, Б. Цонев, Ал. Теодоров - Балан, Ст. Младенов и др., усвояват и прилагат методологията на сравнително-историческото и на младограматическото направление в езикознанието. Те разработват предимно историческите проблеми на българския език. С морална, научна и гражданска непримиримост се противопоставят на всички опити да се посегне върху българския език и неговите исторически граници,

да се фалшифицира нашата история. Първото поколение български езиковеди са били необикновено талантиви и надарени учени. Това е спомогнало в пределно ясна форма те да направят мащабни обобщения и изводи за историята на българския език, които продължават да имат значение и днес.

Във второто поколение също се отделят елитни учени с подчертано филологическо дарование и отлична филологическа подготовка. Те продължават традициите на учените от първото поколение, но разширяват тематиката и възприемат идеите и методите на съвременното езикознание, които прилагат творчески в научноизследователската си дейност.

В средата на миналия век българистиката бързо израства в кадрово отношение, в университетите и в Академията твори ново поколение от лингвисти. Вниманието им се насочва към прилагане принципите на струк-

турализма и методологиите на различните му школи и направления, за да се преразгледат известни вече факти от нови позиции и да се стигне до нови обобщения, превъзможнали традиционния емпиризм и свързаното с него описателство. Противопоставянето понякога е остро между учените, които нямат слабост към модата и си остават при изпитаните от времето и практиката методи и принципи на класическото езикознание. Оформянето на различни изследователски поколения в българското езикознание и приносите им може пълно да се проследи в обобщаващия труд на проф. Иван Куцаров "Славяните и славянската филология".

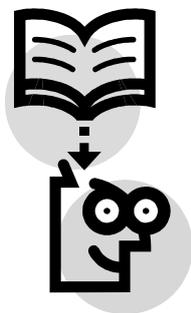
- Какво отразяват обобщено съвременните представи на славистите за род-

ното ни езикознание? Насочваме въпроса към Вас, защото представяте България в Международния комитет на славистите и сте били негов заместник-председател.

- Славистите проявяват най-голям интерес към старобългарския език и към самобитния развој на новобългарския език като славянски и балкански. По традиция старобългарският език и паметниците на старобългарската литература се изучават в университетите и са главна проблематика на славистиката. Може да се твърди уверено, че българистиката е основна дисциплина на славистиката, че най-видните представители на славянската филология насочват научните си интереси и изследователските си усилия към българските проблеми на славянската филология. От богатото съдържание и историческия диапазон на българистиката се интересуват и учените, които разработват теоретичните и общи въпроси на езикознанието, защото той създава предпоставки за сравнителното изучаване и изследване на славянските и балканските езици.

Траен интерес към българската славистика и българското езикознание има и в областта на индоевропейското, славянското и балканското езикознание и историята на българския език, отразени в академичната Старобългарска граматика, тритомната Граматика на съвременния български книжовен език, Българския диалектен атлас и др. Публикации в престижните периодични издания с висок научен коефициент като "Старобългаристика", "Сравнително езикознание", "Балканско езикознание", "Български език" се използват и цитират от славистите в целия свят. Всичко това прави българската славистика водеща и авторитетна.

Интервю
на Борян Янев
и Тенчо Дерекювлиев

Лекция на Весела Лечева събра спортния елит на Пловдив

Гостенката беше представена пред аудиторията от проф. д-р Веселин Маргаритов. В лекцията си тя сподели свои виждания и моменти от програмата на Българската социалистическа партия за България по отношение на спорта. Весела Лечева заяви, че желанието на политическата сила, която представлява, и нейното собствено - като на професионален спортист, е спортът да се превърне в национална идентичност на българина. Сред приоритетите в управленския

Весела Лечева - петкратна световна шампионка и олимпийска медалистка по спортна стрелба и депутат от Коалиция за България, изнесе лекция на тема "Спортът - начин на живот". В препълнената б. аудитория бяха дошли студенти и преподаватели от университета, учители по физическо възпитание от пловдивски училища, известни спортисти, сред които бяха треньорът на "Локомотив" Едуард Ераносян и голмайсторът на отбора Мартин Камбуров, треньорът на "Ботев" Ясен Петров, треньорът на националния отбор по хандбал Павел Дженов и много други.

проект е работата с децата, защото на настоящия етап има множество институции, включително и министерство на спорта, но повече внимание се обръща на професионалния спорт, докато здравословното състо-

яние на подрастващите се влошава. Другите приоритети в този проект са осигуряването на условия за масов спорт и стимулиране на развитието на високото спортно майсторство, като за целта се предвижда увеличава-

не на бюджетните средства и постъпленията от Българския спортен тотализатор.

След лекцията бяха зададени множество въпроси, засягащи законата за спонсорството, за увеличаване на средствата за държавна

издръжка на един ученик годишно, която сега се равнява на 1,50 лв., за въвеждане на трети час по физическо възпитание, за възможностите инвалиди и деца с физически проблеми да спортуват и т.н.

Оказа се, че Весела Лечева същия ден имаше и рожден ден, за което получи много поздравления и цветя, както и картина от домакините, връчена ѝ от проф. Маргаритов с пожелание по-често да идва в Пловдив.

"Пловдивски университет"

България е на крачка от членство в ЕС

С ратификацията на договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз депутатите от 39-то Народно събрание заложиха фундамента на българския просперитет, придържайки се към политиката, която ще допринесе за икономическия растеж и прогрес и ще даде резултат, изразен в повишаване благосъстоянието на обществото.

С този акт България потвърждава своята готовност да сподели общите евроатлантически ценности и отговорности, произтичащи от членството в Европейския съюз, да стане силна, просперираща държава и да постигне своята основна цел - висок стандарт на живот, като част от Европейската общност.

Европейската интеграция започна в началото на 50-те години с участието на 6 страни - Франция, Германия, Италия, Белгия, Люксембург и Холандия.

По-късно към тях се присъединяват Великобритания, Дания и Ирландия. Европейското обединение продължи с приемането на Испания, Португалия, Австрия, Гърция, Швеция и Финландия.

Дойде редът и България да приеме ACQUIS COMMUNAUTAIRE за да може да се присъедини към ЕС. Република България ще сподели общите ценности, цели и принципите на ЕС, който е най-голямата икономическа общност в света.

На дневен ред е изграждането на прогресираща и генерираща държава, България да се превърне в участник на международния пазар и международното разделение на труда, изпълнение на критериите, установени от Европейската общност.

Предлагаме Ви интервю с политика доц. д-р Георги Йорданов.

- Доц. Йорданов, какви са минусите на

икономическата интеграция?

- С присъединяването на България към ЕС освен ползите, които ще получи страната ни, съществуват и минуси. На първо място това е навлизането в един пазар с конкуренция. Въпросът е доколко българските фирми са подготвени за тази конкуренция. Все повече се налага мнението, че за да бъдат конкурентноспособни на Европейския пазар, българските фирми трябва да изминат един дълъг път в Европейската зона.

Второ - трудовозаемните, ако искат да бъдат конкурентноспособни, трябва постоянно да повишават квалификацията си, за да отговарят на изискванията на Европейския пазар. Образователният процес е продължителен процес, но те трябва да израстват в професионалното си развитие, ако искат да бъдат високообразовани.

- Кои са критери-

ите, на които България трябва да отговори, за да стане член на Европейската общност?

- Критериите, на които България трябва да отговори, са базирани върху договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз. Основната цел, която трябва да постигнем, е средното равнище на жизнения стандарт на развитите страни.

- Какви са предвидените реформи, които се очертават в България след присъединяването ѝ към Европейския съюз?

- Реформи в образователната система, защото това, което правим, е за младите хора, за по-добър стандарт на живот. Младите, които искат да бъдат квалифицирани, трябва да инвестират в образованието си. Изискванията, на които младото прогресиращо поколение трябва да отговори, са:

- Езиковата подго-

товка. 2-3 западни езици, може и повече.

- Компютърната конфигурация.

- Добро познаване на кредитните инструменти.

За тези, които искат да се развиват, няма да има етнически или расови ограничения.

- На дневен ред е изграждане на силна, просперираща държава като част от ЕО. Ще успее ли България наистина да стане такава?

- След определен период от време. Когато българите бъдат доволни от своята лична съдба, това ще означава, че има прогрес в развитието на обществото. Оттук нататък съдбата на всеки човек е в неговите ръце и колкото повече прави за собственото си просъществуване, толкова повече ще помага България да е развита държава.

Кристина ПАРФЕНОВА студентка по икономика

Експрезидентът Петър Стоянов се среща с преподаватели и студенти от Университета

Петър Стоянов - президент на Република България (1996-2001) и водач на листата на Обединените демократични сили в Пловдив за предстоящите парламентарни избори, се среща на 8 юни с преподаватели от Пловдивския университет. Той бе представен от ректора проф. д-р Иван Куцаров, който изрази надежда, че в негово лице Университетът ще има сериозно лоби в бъдещия парламент.

Предварително обявената тема "Европейските перспективи на България и тяхното значение за висшето образование и науката" имаше по-скоро насочващ характер. В началото на своето експозе Петър Стоянов разгледа някои актуални външни и вътрешнополитически процеси и тяхното влияние върху развитието на страната.

Според него за петнадесет години България не е намерила най-

сполучливия вариант за осъществяване на реформите и за присъединяване към Европейския съюз. Факт, който у мнозина поражда съмнения за смисъла от направените досега промени, дори се стига до крайни мнения, че демокрацията не е най-подходящият политически модел за България. Той обясни това с резкия общественно-политически завой и с липсата на подготвени хора в началото на пре-

хода, способни да поведа страната в този важен момент.

Петър Стоянов акцентира и върху нуждата от промени в съдебната система, защото това, което е заложено като философия в нея, не е сработило в реалните условия. Девизът "По-добре десет виновни навън, отколкото един невинен в затвора", върху който се създават законите и структурите на съдебната власт в началото на 90-те години, в онова време е изглеждал адекватен, но развихрилата се впоследствие престъпност от всякакъв характер опровергава подобна гледна точка. Засегнати бяха и проблеми като социалното разслоение на обществото и корупцията, която от-

давна е надхвърлила приемливите граници, нещо повече - превърнала се е за много хора в начин на поведение, а в редица области от обществения живот има едва ли не нормативен характер. Борбата с нея става още по-актуална сега, когато предстои в България да влязат около 4,5 милиарда евро от предприемаческите фондове на ЕС.

Преходът към темата за образованието Петър Стоянов направи с реторичния въпрос "Представете си, че Вие сте министър на образованието, какво бихте променили в тази система?", отправен към аудиторията. Той изрази надежда, че науката и образованието ще се превърнат в онези механизми, които

ще спомогнат по-бързо да се приближим към развитите страни в ЕС. Присъстващите в залата преподаватели поставиха въпроси и коментираха проблеми, свързани с това какви средства от фондовете на ЕС ще бъдат отделени за наука и образование и какви ще бъдат механизмите за тяхното преразпределение; средствата за образователните институции да не се отпускат на парче, а да се създаде цялостна държавна политика; да се повиши социалният статус на преподавателите; появилите се от ново мнение за реабилитация на капитали със съмнителен произход и др.

"Пловдивски университет"

Приемствеността в литературния живот на Сърбия не е прекъсната, въпреки обществено-политическите катаклизми

На 3.06.2005 г. в Пловдивския университет лекция на тема "Съвременната сръбска литература" изнесе професорът от Белградския университет Михайло Пантич. Преподаватели и студенти от различни филологически специалности имаха уникалната възможност и удоволствието да се срещнат с един от най-добрите наблюдатели и интерпретатори на съвременната сръбска литература.

В своето въспитателно слово проф. Светлозар Игов, благодарение на когото се осъществи това посещение, се спря накратко на литературната ситуация в Югославия

след Втората световна война, както и на някои моменти от творческата биография на проф. Пантич.

Притежаващ блестящ критико-есеистичен стил, М. Пантич е и писател прозаик (майстор на краткия разказ), активен участник в сръбския литературен живот. Бил е редактор на много периодични литературни издания в Сърбия през последните 25 години. Има издадени няколко книги, включително антология на краткия разказ.

Проф. Пантич, подобно на Р. Петкович, Д. Албахари, М. Павич, принадлежи на поколението на родените през първите 10-15 години

след Втората световна война сръбски автори. След смъртта (през 90-те години на миналия век и началото на този век) на голяма част от знаковите фигури в сръбската литература от втората половина на XX век (В. Попа, Б. Пекич, Й. Христич, И. Лалич, О. Давичо и др.) тази генерация все по-осезаемо се налага като авангард в литературния живот на Сърбия.

В своята лекция гостът направи кратък обзор на сръбската литература от последните няколко десетилетия, като акцентира основно върху факта, че процесът на приемственост не е прекъснат въпреки катаклиз-

мите в общественно-политическия и културния живот на Сърбия след 1990 г. Най-важната причина за това, подчерта проф. Пантич, е, че ненакърнена остава т. нар. "александрийска традиция" на експериментиране - преди всичко в областта на кратките жанрове, тъй като те са най-подходящи за целта. Въпреки този експериментално-авангарден характер на литературата и въпреки изключително динамичното ѝ развитие през последните години, тя, по думите на Пантич, "не изгубва своята екзистенциална важност", т.е. не се откъсва от проблемите на съвременния читател.

Гостът изтъкна, че "мисията на сръбската, също както и на българската литература, е преди всичко да направи духовно богат онзи, който потърси истинската книга". "За южнославянските литератури - допълни той - са трудно постижими рекордни тиражи в европейски или световен мащаб, но не тиражът на една книга е мерило за нейната екзистенциална важност."

В края на срещата пожеланието на домакините беше проф. Пантич отново да посети Пловдив, където идва за първи път, макар че доста пъти е бил в България.

Иван РАЙЧЕВ

КРЪСТОСЛОВИЦА

КРЪСТОСЛОВИЦА

КРЪСТОСЛОВИЦА

КОПНЕ С ВРАДЕННИКА ВНД ВРАДОННИ ВОД	ЗАДЪРЖАНЕ ПОД СТРАЖА ВНД СЪЗОНКА	ВЪЗНЕ ГМУРКАЧКИ ДРЕСНА АРМЕНСКА СТОЛЦА	РЕКА В ИОК ДМЕРИНА	ПОДОНЕ БЕЖИМНСЕ- ПО УПОРЕТНО
НАШ ГРАД ЕПАПЕТКИ ПАТКА			ИРАКСКА ОСЪЕД АТ ВЪЩИЛ	
			ПЕШЕРА В НЕКЛРОСКИ ПРОХОМ	
ДЕЙСТВИЕ ПОСТЪПКА РОД ПАПАГАЛИ		РАЗКЪЛ ОТ ЗАЙТОВ	ПОДРОБНО МОРСКО РАСТЕНИЕ СВОБОДЕН ВНД ПАПАГАЛИ	
		ТЕГЛО НА СТОКА С ОП- ВОЗКАТА		
	НЕГОДНА ПРОДУКЦИЯ ПРАВЕДИЛОТ ВЕЗУТИРА			ПОСРЪПНИК НА ПОРАТ ВЪС
СМЕТКА ЗА ПРОДАВЕНА СТОКА	КРАСНОРЕЧЕН ГОВОРИТЕЛ ОЩЕСТВЕНА ПРОБЛЕМА			МАРКА БОЛ ЗА КОСА
			ПРОСЕ НА ГЕН СКОБЕЛЕН	
			ВЪЗПЛАЩЕНЕ НА ИРНА	
ПЪРВА ТА СЪЛ ПЕРАЦИЯ	РЕКА НА ЗАБЕЛВАТА (МНТ.) УМЪННИК ОТ РОДА НА КОПАНТЕ		ПРОСАБЕН ОР. КОМОБЕЩАЧ	
			ДАТСКИ ОСТРОВ	
			ГЛУННА АРМАТИЧЕН РАДИКАЛ АМЕРИ- КАНСКИ ВНО- АМНИ	
ЦЯЛОСТЕН ПРИПЕВ ЖИВЕЩО НАСЕКОНО		САМОКОВОСКО ОБНО		
		ЛОЗОВИ ПЪТЛА		

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

ТИЛЪО ТИЛЕВ – главен редактор, доц. д-р Владимир ЯНЕВ, доц. д-р ЖОРЖЕТА ЧОЛАКОВА,
СТЕФАН СТОЯНОВ – фотограф, ас. ЕВЕЛИНА ДАСКАЛОВА, гл. ас. д-р ИВАН ПОПОВ, доц. д-р ЛЮБА ПОПОВА,
гл. ас. ОГНЯН КОЙЧЕВ, доц. д-р СНЕЖАНА МАГАЕВА

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА: Пловдив, 4000, ул. „Цар Асен“, №24, тел.: 261 477

ПРИЕМНО ВРЕМЕ: всеки ден от 10.00 до 14.00 часа

ВЕСТНИКА МОЖЕ ДА НАМЕРИТЕ В ИНТЕРНЕТ НА АДРЕС: <http://www.fmi-plovdiv.org>

Електронният вариант се прави от СТЕФАН ДЖУКЕЛОВ
Текстове и мнения изпращайте на e-mail: vestnik_pu@abv.bg